

καὶ τέλος οἱ Λάππωνες, οἱ πυγμαῖοι οὗτοι τῆς Εὐρώπης, εἶνε οἱ μικροτάτοι πάντων.

Ἡ κινεζικὴ κυβέρνησις ἔλαβε, φαίνεται, σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ συνδέσῃ τὰς ἀπείρους ἐκτάσεις τοῦ Οὐρανίου Κράτους διὰ σιδηροδρομικῶν τροχιῶν, ὡς δὲ πληροφορούμεθα, κατέθηκεν ἤδη παρὰ τινι ἁγγλῷ ἐργολάβῳ μεγάλα ποσὰ πρὸς ἀγορὰν τῶν ἀναγκαίων μηχανῶν καὶ ἐργαλείων, μισθώσας δὲ στεῖλῃ εἰς Κίναν οὐκ ὀλίγους μηχανικούς καὶ ἡσκημένους ἐργάτας. Πρὸς τοῦτοις μεγάλοι καταβάλλονται προσπάθειαι, ὅπως καὶ ὁ κινεζικὸς κληρὸς υἰοθετήσῃ τὰς προθέσεις τῆς Κυβερνήσεως καὶ συντελέσῃ εἰς τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν. Διότι ἐν Κίνᾳ δὲν ὑπάρχουσιν ὠρισμένα νεκροταφεῖα, οἱ δὲ νεκροὶ θάπτονται ὅπουδήποτε θεωρηθῇ ἀρεστὸν εἰς τοὺς συγγενεῖς, εἰς τὰς ὁδοὺς, ἐν τοῖς ἀγροῖς, ἢ ἔμπροσθεν τῶν οἰκίδων. Τὸ μέρος δὲ τοῦτο θεωρεῖται κατόπιν ἱερὸν καὶ ἀπαρabiάστον. Ὑνεκα τοῦτου τὸ ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν ὑπουργεῖον τῆς Κίνας ἐτοιμάζει ἤδη προκήρυξιν, καθ' ἣν οἱ τάφοι δέον ν' ἀπομακρυνθῶσι τῶν μερῶν ἐκείνων, δι' ὧν θὰ διέρχεται ὁ σιδηρόδρομος.

Εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Σινικῆς ἐπεδόθη ἐπίσης ἀναφορὰ ὑπὸ τοῦ πρώην ἀντιβασιλέως Τσῶ, συνιστῶσα τὴν στρεφῆσαι σιδηροδρομικῶν καθ' ὅλον τὸ κράτος καὶ τὴν ἱδρυσιν ἐκπαιδευτηρίων κατὰ εὐρωπαϊκὸν σύστημα πρὸς μόρφωσιν ἀνεπτυγμένων ἐργατῶν καὶ μηχανικῶν. Εὐτυχῶς παρήλθε δι' ἡμᾶς ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, καθ' ἣν ἡμεῖς ἠναγκασμένοι καὶ αὐτοὺς τοὺς Κινέζους νὰ ζηλεύωμεν διὰ τὰς ἐν τῇ πολιτισμῷ καὶ ταῖς πρακτικαῖς ἐπιστήμαις προόδους των!

Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1877 ἡ γαλλικὴ δημοκρατία οὐδέποτε κατώρθωσε νὰ ἐπιφέρῃ ἰσολογισμόν ἐν τῇ προϋπολογισμῷ τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων της. Καθ' ἑκάστον ἔτος τὰ ἔσοδα ἐδείκνυνον μέγα ἔλλειμμα, τὸ ὅποιον μέχρι τοῦ ἔτους 1883 ἀνῆλθεν εἰς τὸ ὑπέρογκον ποσὸν τῶν 1370 ἑκατομμυρ. φράγκων.

Ἀγροῖκοι καὶ βάνουσι ἀμαξηλάται ὑπάρχουσιν εἰς ὅλας τὰς χώρας, ὅπου ὁ σημερινὸς πολιτισμὸς δὲν εὗρεν ἀκόμη τρόπον ν' ἀντικαταστήσῃ αὐτοὺς διὰ μηχανῶν, ἀλλὰ τὸ παράσημον τῆς ἀγοικίας, ἂν ὑπάρξῃ ποτὲ τοιοῦτον, πρέπει, νομίζομεν, πρῶτος νὰ τὸ λάβῃ ὁ ὑπ' ἀριθμ. 901 ἀμαξηλάτης τῆς ἀρχαίας Ρώμης. Ὁ πρῶην πρωθυπουργὸς τῆς Ἰταλίας Καϊρόλης περιεπάτει πρὸ καιροῦ ἐν συνοδίᾳ δύο βουλευτῶν πρὸ τοῦ Πανθέου, ὅτε αἴφνης ἠσθάνθη κύπημα ἐπὶ τῶν νώτων του. Ἡ ὑπ' ἀριθμ. 901 ἄμαξα τόσον βραδίως καὶ ἀδεξίως εἶχε παρέλθει πλησίον του, ὥστε διὰ τοῦ ῥυμοῦ της εἶχεν ὠθήσῃ δρμητικῶς τὸν γνωστὸν πολιτευτὴν. Οὗτος ἐπέπληξεν αὐστηρῶς τὸν ἀμαξηλάτην, ὅστις χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸν ἐπήδησεν ἐκ τῆς

θέσεώς του καὶ διὰ τῆς μάστιγός του ἐπάταξε κατὰ κεφαλῆς τὸν Καϊρόλην. Ὅτι ἐτιμωρήθη αὐστηρῶς ὁ βάνουσις ἀμαξηλάτης οὐδεμίᾳ ὑπάρχει ἀμφιβολία.

Οἱ τελευταῖοι λόγοι τοῦ θνήσκοντος ἔχουσιν ἐνίοτε τόσῃν ἀξίαν, ὅσῃν οὐδ' ὁλόκληρος ἡ βιογραφία του. Δι' αὐτῶν πολλάκις ἐκφράζει τὰ μυχαίτατα τῆς καρδίας του, καὶ ὅστις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ βίου του ἐπιτυχῶς κατώρθωσε νὰ φέρῃ τὸ ἐνδύμα τῆς ὑποκρισίας, οὗτος κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανάτου ἀφαιρεῖται τὸ προσωπεῖον . . . ὀφείλει νὰ ᾔνε φίλαλήθη, καὶ εἶνε τοιοῦτος χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζῃ. Διὰ τοῦτο αἱ τοιαῦται ἐπιθανάτιοι ἐκφωνήσεις εἶνε πλήρεις ἐννοίας, ἰδοὺ δ' ἐνταῦθα ἐξ αὐτῶν ὀλίγαι τινὲς παρατιθέμεναι:

— Ἐτελείωσεν ἡ κωμῳδία! ἀνέκραξεν ὁ Καῖσαρ Αὐγουστος.

— Εἰς χεῖράς Σου παραδίδωμι τὸ πνεῦμά μου, Κύριε! ὁ Τουρκουάτος Τάσος.

— Ὅλον μου τὸ βασίλειον δίδω διὰ νὰ ζήσω μόνον ὀλίγας στιγμὰς ἀκόμη! εἶπε ψυχορραγούσα ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Ἐλισάβετ.

— Ἀρκεῖ! ἀνεφώνησεν ὁ ἁγγλὸς φιλόσοφος Λόκιος.

— Αἱ χεῖρές μου εἶνε καθαρὰ αἵματος! Φρειδεῖκος ὁ Ε'.

— Αὐτὸς λοιπὸν εἶνε ὁ θάνατος; Γεώργιος ὁ ΣΤ' τῆς Ἀγγλίας.

— Ἀφῆστέ με διὰ τελευταίαν φοράν θάκομη ν' ἀκούσω μουσικὴν! εἶπεν ὁ Μότσαρτ.

— Ἐλυτρώθην! ὁ Κρομβέλλος.

— Ὅλα εἶνε καλὰ! ὁ Βάσιγκτων.

— Ἄς ἀποθάνω εἰς τοὺς ἤχους τῆς μουσικῆς! ὁ Μιραβώ.

— Ἐτι καλλίτερα, ἔτι ἡσυχώτερα! ὁ ποιητὴς Σίλλερ.

— Πλεῖον φῶς! ὁ Γκαίτε.

— Μία στήλη στρατοῦ! ὁ Ναπολέων.

— Ἰδοὺ ἡ στιγμή καθ' ἣν πρέπει τις νὰ κοιμηθῇ! ὁ Βύρων.

— Θλίψέ μου τὴν χεῖρα, φίλε· τώρα ἀποθνήσκω! ὁ Ἀλφιέρης.

— Αἰσθάνομαι ὅτι ἐπανερχομαι εἰς τὸν ἑαυτὸν μου! ὁ Βάλτερ Σκῳτ

— Καλὰ! ὁ στρατηγὸς Βέλλικτων.

Ὁ συγγραφεὺς Börne ὀλίγον πρὶν ἢ ἐκπνεύσῃ ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ ἱατροῦ του, τί γεῦσιν εἶχεν εἰς τὸ στόμα του, εἰς ὃ οὗτος ἀπήντησε: — Καμμίαν, ὅπως καὶ ἡ γερμανικὴ φιλολογία.

Νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου, ποτὲ δὲν ἐπεθυμούσα νὰ εὐρεθῶ ἐκεῖ ἐπάνω εἰς τὸν ἀρκτικὸν πόλο. Φαντάζεσαι τί θὰ πῇ νὰ περιμένῃς 140 ἡμέρας διὰ νὰ φέξῃ; — Τί εὐχαρίστησις ὅμως, τί θεία ἡδονὴ νὰ ἴμωρξῃς ἐκεῖ νὰ πῇς ἐτὸν δανειστή σου: „Ἐλᾶτε, ἀγαπητέ μου, αὐριο πρῶτ' πρῶτ' διὰ νὰ σᾶς πληρώσω!“

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ.

Περίεργος τις παράδοσις περὶ νεανικοῦ ἁμαρτήματος τοῦ δαιμονίου ποιητοῦ τῶν Ἀγγλῶν φέρεται εἰς τὴν μνήμην τῶν θαυμαστῶν καὶ εἰς τὰ βιβλία τῶν σχολιαστῶν του. Ὡς ἡ ἡμετέρα εἰκὼν δεικνύει νεαρώτατος ἔτι ὁ Σαίκσπηρ προσάγεται εἰς τὸ δικαστήριον ὡς ἔνοχος παρανόμου ἢ ἐπὶ ξένης γῆς λαθροθηρίας, ἢ δὲ παράδοσις βεβαίη, ὅτι συνελήφθη ὑπὸ τῶν φυλάκων εὐπατρίδου, ἐγκατεστημένου παρὰ τὸ Στράτφορντ καὶ ἔχοντος αὐτόθι ἀπέραντον ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν του δάσος, καὶ ἐπιπροστίθῃσιν, ὅτι μόνον διὰ τῆς συνηγορίας τῆς ὥραιας τοῦ δουκὸς θυγατρὸς ἐσώθη ὁ ποιητὴς ἀπὸ βαρυτάτης τιμωρίας. Ἄλλοι ἰσχυρίζονται — διότι καὶ ὑπὸ μεταγενεστέρων ποιητῶν καὶ λογογράφων ἐχρησιμοποιήθη ὁ μῦθος πρὸς ἐγκώμιον τοῦ Σαίκσπηρ — ὅτι δὲν ἴσχυσεν ἡ μεσολάβησις τῆς συμπαθοῦς κόρης καὶ ἐδέησε νὰ δραπετευσθῇ ὁ ἔνοχος ἐκ τῆς πατρίδος του καὶ ν' ἀπέλθῃ εἰς Λονδῖνον. Συμπίπτει δὲ πράγματι ἡ φυγὴ αὕτη ἀπὸ τῆς γενετείρας πρὸς τὴν ἱστορικῶς ἤδη ἀποδεδειγμένην παρουσίαν τοῦ ποιητοῦ ἐν Λονδίῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ὅσον ὅμως καὶ ἂν πιστεύωμεν εἰς τὸ μύθευμα, ἐπιτρέπεται βεβαίως νὰ φρονώμεν μετὰ τῶν διασημοτέρων βιογράφων του, ὅτι οὐχὶ τόσον ἔνεκα ἐξωτερικῶν ἀφορμῶν, ὅσον ἐκ τῆς ἰδίας τοῦ ὠριμάνσεως ἤδη ποιητοῦ κλίσεως, ὅπως ἀναμυθῇ εἰς τὸν θύρωρον τοῦ μεγάλου κόσμου, προῆλθεν ἡ εἰς Λονδῖνον ἀποδημία. Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τὸ πρᾶγμα, ἡ τέχνη ὀλίγον ἐνδιαφέρεται διὰ τὰς γνώμας τῶν ἀρ-

χαιοδιδῶν, ἀρκουμένη δ' εἰς τὴν ἀκριβῆ τῆς ἐποχῆς γνώσιν καὶ ἐκτίμησιν προσδίδει τὸν μῦθον, καίπερ φαντασιώδη, εἰς τῆς ἐμπνεύσεως τὰ πτερὰ καὶ παρόγει τὸ καλλιτέχνημα.

Ἐν τῇ ἀρμονίᾳ ἀγρίου τῶν κυμάτων ῥόχθου καὶ δυνατῶν τῆς καρδίας παλμῶν ὑπνώττει ὁ γηραιὸς θαλασσοπόρος, ἐνῶ παρ' αὐτὸν μαίνεται ἡ φύσις ἐν τῇ θαλάσῃ καὶ ἐξεγείρεται εἰς τὰ στήθη τῶν ἑραστῶν. Διπλῆς θυέλλης εἰκὼν ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς μακαριωτέρας γαληνῆς θέαμα ἀφ' ἑτέρου εἶνε ἡ ὑπόθεσις τοῦ καλλιτεχνήματος τοῦ γνωστοῦ ἤδη τοῖς Ἀναγνώσταις τῆς *Κλειῶς* ζωγράφου Kray. Τὰ ὄνειρα τοῦ γέροντος ἀναπαριστῶσι πιδανῶς τὰς συνήθεις τοῦ καθημερινοῦ βίου φροντίδας, αἱ δὲ ὀνειροπολήσεις τοῦ νεαροῦ ζεύγους ὑπερίπτανται πάσης ἐπιγείου μερίμνης, καὶ ἐν τῇ ἀντιθέσει ταύτῃ ἀναδεικνύεται ὅλη ἡ χάρις τῆς εἰκόνος. Τὸ ἐλαφρὸν πλοιάριον φέρεται ἀκυβέρνητον ἐπὶ τῶν κυμάτων, ἅτινα σπαράσσονται ἐπὶ τῶν πλευρῶν του, καθ' ὃν τρόπον παρόμοιοι σπαραγμοὶ ἐπαπειλοῦσι νὰ θραύσῃσι τὰς καρδίας τῶν ἐρώντων. Οἱ στίχοι τοῦ Βύρωνος:

„Εἶδον θαλασσῶν θυέλλας, εἶδον γυναικῶν τοιαύτας,

Κ' ἐλνυθήην πολὺ πλέον τοὺς ἐρῶντας ἢ τοὺς ναύτας“

δὲν ἀρμόζουσι βεβαίως καθ' ὅλα εἰς τὸ ἄλλως εὐδαιμον τῶν ἑραστῶν ἦκος, ἀλλὰ μέχρι τινος ἐρμηνεύουσι τὴν ἰδέαν τοῦ καλλιτέχνη, παρ' ᾧ ἐμπνευσις καὶ ἐκτέλεσις δὲν ἀδικοῦσιν ἀλλήλας.